

Jaarverslag 2022

Diaconale Stichting Gevangenzorg Zwolle - DSG Zwolle -

Zwolle, juni 2023

INHOUDSOPGAVE

1. ALGEMEEN	3
2. AANLEIDING, VISIE EN DOELSTELLING	4
3. BEOOGDE RESULTATEN	5
4. TERUGBLIK OP HET JAAR 2022	6
5. RESULTATEN EN CONCLUSIE	9
6. DOELEN VOOR 2023	10

1. ALGEMEEN

Inleiding

Op 21 december 2016 is de Diaconale Stichting Gevangenzorg Zwolle opgericht. Deze stichting stelt zich, met als inspiratiebron het Evangelie van Jezus Christus, ten doel het bieden van pastorale en diaconale zorg aan gedetineerden en hun families in de Penitentiare Inrichting Zwolle. Voor het opstarten van het werk van de stichting is het projectplan 'Diaconale Steun bij Detentie' geschreven. Dit plan is op de website van de stichting www.dsgzwolle.nl gepubliceerd. Voor u ligt het jaarverslag van het jaar 2022, het zesde jaar van de stichting.

DSG Zwolle is actief vanuit het verlangen om de pastorale en diaconale steun aan (ex-)gedetineerden uit te breiden en het netwerk van betrokken kerken en andere partners in de regio Zwolle te vergroten. DSG Zwolle wil bestaande initiatieven samenbundelen, de inzet van vrijwilligers optimaliseren, het netwerk van kerken en organisaties ondersteunen en zo – in samenwerking met andere relevante partijen – zorg dragen voor een goed aanbod van in- en nazorg voor (ex-) gedetineerden en hun families.

Het jaar 2022 is het jaar dat er weer voorzichtig aan activiteiten met vrijwilligers opgestart konden worden na de coronapandemie. In dit zesde jaar dat deze stichting actief is voor (ex-)gedetineerden in de PI Zwolle zijn aan de ene kant mooie resultaten behaald en werd het werk aan de andere kant nog sterk beïnvloed door de gevolgen van de coronapandemie. Vanaf april 2022 waren vrijwilligers weer welkom bij de kerkdiensten en vanaf mei zijn andere projecten met vrijwilligers weer van start gegaan, zoals de bakworkshops, de Alpha-Prisons, het voorleesproject en de voorbereidingen voor het project 'Uitzicht'.

2022 is een speciaal jaar geworden voor de stichting. Op 1 april is DSG Zwolle een dienstverband aangegaan met de diaconaal pastor. Hier is veel aan vooraf gegaan, een convenant werd gesloten met de Dienst Geestelijke Verzorging van het Ministerie van Justitie, veel papierwerk moest geregeld worden en verzekeringen moesten worden afgesloten. Uiteindelijk was deze stap mogelijk dankzij de ondersteuning vanuit diverse kerken in de regio Zwolle, dankzij subsidie en bijdrage uit verschillende fondsen. We zijn blij dat het gelukt is en dat onze diaconale pastor een mooie plek in de Zwolse gevangenis heeft gekregen en in staat is om een goede brugfunctie te vervullen naar kerken en organisaties buiten de gevangensmuren.

Zwolle, juni 2023

Bestuur DSG Zwolle;

ds. W.J. Plantinga, voorzitter

dhr. D. Renkema, secretaris

mw. L.S. Sebens-Los, penningmeester

mw. I.O.C. van der Zee – Kooijman, algemeen bestuurslid

dhr. G. Verhey, algemeen bestuurslid

2. AANLEIDING, VISIE EN DOELSTELLING

Aanleiding

In Zwolle is een Penitentiaire inrichting (PI) gevestigd aan de Huub van Doornestraat 15. De PI Zwolle bestaat uit twee locaties, zuid 1 en zuid 2, en biedt plaats aan ongeveer 400 gedetineerden. Veel kerken zijn bereid om ex-gedetineerden op te vangen na hun detentie. Ondanks alle goede intenties en bereidheid is de kloof tussen gevangenis en samenleving groot. Het Centrum voor Justitiepastoraat (CJP) heeft in 2014 opdracht gegeven onderzoek te doen naar nazorg aan ex-gedetineerden in Zwolle.

In mei 2016 zijn de resultaten van dit onderzoek gepresenteerd tijdens een netwerkmiddag waar betrokken vrijwilligers en professionals aanwezig waren. Uit het onderzoek blijkt dat veel kerken in Zwolle moeite hebben met het opbouwen van een band met ex-gedetineerden. Binnen het Diaconaal Platform Zwolle (DPZ), een koepel waarin 27 diaconieën in Zwolle samenwerken, lijken de mensen met detentie-ervaring een vergeten groep. Daarnaast blijken kerken met Stip in Zwolle niet structureel ingebed te zijn in het nazorgnetwerk. Er zijn veel organisaties betrokken bij het werk onder gevangenen, maar onderling is er weinig samenhang. Op grond van dit onderzoek zien de onderzoekers mogelijkheden tot verbetering van het nazorgnetwerk in Zwolle.

Visie

DSG Zwolle wordt gedreven door het geloof dat elk mens waardevol is en dat God geen mens afwijst of loslaat – wat de omstandigheden ook zijn. Die overtuiging wordt benadrukt door de woorden van Jezus in Mattheus 25:36: *“Ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe”*. Geïnspireerd door dit geloof is een stichting opgericht die kerken en organisaties in de regio Zwolle helpt om in verbinding te staan met (ex-) gedetineerden en hun families.

Doelstelling

DSG Zwolle wil de werkzaamheden van de nog redelijk nieuwe stichting verder uitbouwen door:

- vanuit de christelijke levensovertuiging en geïnspireerd door het evangelie van Jezus Christus met name diaconale zorg bieden aan (ex-)gedetineerden in Zwolle en hun families;
- het netwerk van kerken en diaconieën in de regio Zwolle inzetten, aansporen en ondersteunen in het realiseren van deze zorg door:
 - de inzet van (kerkelijke) vrijwilligers in de PI Zwolle te vergroten;
 - het leveren van nazorg vanuit (bestaande) projecten en personen;
 - het bieden van financiële ondersteuning aan de stichting.
- Een aanspreekpunt zijn voor partners en inzetten op een goede samenwerkingsrelatie met relevante organisaties zoals Stichting Exodus, Kerken met Stip, De Gift City, Sociale wijkteams, Gemeente Zwolle en andere partners met het oog op het gezamenlijk aanbod van de juiste (na)zorg.

3. BEOOGDE RESULTATEN PROJECTJAAR 2022

1. De inzet van vrijwilligers wordt weer opgestart en zo mogelijk uitgebreid. Onderzocht wordt of extra activiteiten georganiseerd kunnen worden bij de reguliere afdelingen van de vrouwen en de afdelingen van de mannen.
2. Samen met vrijwilligers wordt er tenminste viermaal een Alpha-cursus gegeven in de PI Zwolle, zowel bij de vrouwen als de mannen.
3. De stichting heeft door samenwerking met ondernemers werk en/of dagbesteding gevonden voor tenminste zes gedetineerden;
4. In samenwerking met o.a. justitie, maatschappelijke en vrijwilligersorganisaties wordt diaconale zorg verleend aan tenminste twaalf (ex-)gedetineerden van de PI Zwolle. Dit betreft met name hulp bij praktische vraagstukken zoals kleding, spullen en/of meubels.
5. Het voorleesproject zal tenminste twaalf keer in de PI Zwolle worden aangeboden voor zowel papa's als mama's.
6. De stichting benadert de kerken in de Regio Zwolle voor zowel structurele steun in verband met de indiensttreding van pastoraal medewerker als éénmalige giften voor projectgebonden kosten, waaronder het 'bloemenproject'. Voor 2022 zoekt de stichting vanuit tenminste acht kerken de toezegging tot structurele steun.
7. De stichting zoekt tenminste twee fondsen die het werk willen ondersteunen.
8. De stichting hoopt in het najaar van 2022 een bijeenkomst van Kerken met Stip in Zwolle en betrokken kerken in de regio te organiseren om de nazorg voor ex-gedetineerden te optimaliseren. De wens is dat het aantal Kerken met Stip in de regio Zwolle uitgebreid wordt en kerken actief betrokken worden bij het opbouwen van een nazorg netwerk voor (ex-) gedetineerden.
9. De stichting onderzoekt in samenwerking met de geestelijk verzorgers in de PI of in het voorjaar van 2023 een pastores dag in de PI Zwolle gehouden kan worden en deze zal in het najaar van 2022 voorbereid worden.
10. Om de betrokkenheid binnen het netwerk te vergroten zal de stichting periodiek een nieuwsbrief gaan opstellen.

4. TERUGBLIK OP HET JAAR 2022

Projecten met vrijwilligers

In 2022 was het tot april niet mogelijk om de vrijwilligers in te zetten bij de wekelijkse kerkdiensten en andere projecten. Het mag duidelijk zijn dat een aantal beoogde doelen niet gehaald zijn door de maatregelen rondom de coronapandemie. Vanaf april/mei waren de vrijwilligers weer welkom. Behalve de crea-workshops zijn alle activiteiten met vrijwilligers in de loop van het jaar weer opgestart. In november hebben we een mooie vrijwilligersavond gehouden in de Gift City.

Crea-bak workshops:

Het was in 2022 nog niet mogelijk om crea-workshops op te starten, deze groep vrijwilligers is gestopt, een aantal vrijwilligers hebben tijdens de coronapandemie andere werk gevonden of moesten om gezondheidsredenen stoppen. De bakworkshops zijn in mei 2022 weer van start gegaan. Totaal zijn er in 2022 nog zes bakworkshops gehouden. Met de wens om deze op meer afdelingen te organiseren zijn we aan de slag gegaan met het werven van nieuwe vrijwilligers.

Haak-/brei projecten:

De voorraad wol die door een kerk is aangeleverd is bijna uitgeput, maar ook in 2022 zijn door een aantal enthousiaste dames sjaals en mutsen gebreid of gehaakt voor dak- en thuislozen.

Voorleesproject: 'papa/mama leest voor':

Dit voorleesproject, waarbij een gedetineerde (groot-)ouder een boekje voorleest voor de camera kon in mei 2022 weer van start gaan met vrijwilligers. De coördinatie van dit project was in 2020 overgedragen aan de diaconaal pastor, zodat het project doorgang kon vinden. In 2022 heeft dit project elf keer plaatsgevonden. Totaal deden hier in de PI Zwolle zo'n tachtig papa's of mama's aan mee.

Alpha-Prisons

In 2022 werd er acht keer een Alpha-Prisons georganiseerd en vier keer een Alpha+ cursus. De Alpha-Prisons (variant van de basis cursus over het christelijk geloof speciaal voor de gevangenis) bestaat in de regel uit 8x een bijeenkomst van 1 – 1,5 uur. De Alpha+ cursus is een vervolg op de Alpha-cursus en bestaat uit 4, 8 of 12 bijeenkomsten van 1 uur. De cursussen werden gegeven door de diaconaal pastor samen met een stagiair en vanaf september weer met vrijwilligers. Totaal deden er drieënveertig gedetineerden aan mee. Daarnaast is er met twee gedetineerden een individueel traject geweest dat bestond uit het 1x per 14 dagen doornemen van het werkboekje.

Extra activiteiten:

Project 'Uitzicht'

In 2022 is het project 'Uitzicht' nieuw leven ingeblazen. Project Uitzicht is een samenwerking tussen PI Zwolle, GV en RE:Link, studentenpastoraat. Het idee is dat de binnenmuren van Zuid2 geschilderd worden door studenten en gedetineerden samen. Dit project dat in 2020

van start zou gaan is vanwege de coronamaatregelen volledig stil komen te liggen. Omdat de betrokken GV-collega die dit project ondersteunde inmiddels met pensioen is, heeft de diaconaal pastor deze taak overgenomen. In 2022 zijn alle voorbereidende werkzaamheden opgestart en twee kunstenaars gevonden die leiding zullen geven aan dit project.

Eindejaar attenties

De stichting heeft medewerking verleend aan de eindejaar attenties voor alle gedetineerden in de PI Zwolle. Zo zijn vanuit het netwerk van de kerken in de regio shampoos, chocola en puzzelboekjes geschonken voor de pakketjes die door het team van de geestelijk verzorgers zijn uitgedeeld.

Diaconale zorg voor gedetineerden

Kleding, schoenen en speciale verzoeken

- Op praktisch gebied vond deze ondersteuning plaats in de vorm van gerichte en specifieke aanvragen voor vijftien gedetineerden voor kleding en/of schoenen. Voor de diverse kledingverzoeken is dankbaar gebruik gemaakt van 'Dubbelgoed' waar kosteloos kleding opgehaald kan worden. Voor een enkele specifieke wens moest kleding gekocht worden.
- Naast specifieke wensen zijn er meer algemene vragen rondom kleding voor alle gedetineerden. Te denken valt aan winterjassen, jogging- of trainingsbroeken of kledingstukken in bijzondere maten, grote of juist hele kleine maatjes.
- Daarnaast kwamen er speciale verzoeken in de vorm van koffers of tassen. Aan drie gedetineerden is op dit gebied hulp geboden.
- Voor één gedetineerde is in samenwerking met Dubbelgoed een speciaal babypakket samengesteld.

Dagbesteding

In 2022 waren er ook een aantal specifieke verzoeken waarin nauw samen is gewerkt met casemanagers of hulpverleners in de PI. Hierbij gaat het om gedetineerden waarbij het eigen netwerk niet of niet voldoende kan worden ingeschakeld. Bijvoorbeeld bij het vinden van een maatje om een netwerk op te bouwen of hulp bij het vinden van passend werk en/of dagbesteding. Voor twee gedetineerden is het gelukt om te bemiddelen bij dagbesteding in Zwolle.

Kerken in Zwolle & nazorg:

DSG Zwolle vindt het belangrijk om met alle kerken in Zwolle samen te werken. Om de betrokkenheid van kerken te vergroten is bekendheid met het werk van het justitiepastaat belangrijk. In 2022 is naar alle kerken in Zwolle en in de regio een nieuwsbrief verstuurd, met als doel hiermee de verbinding te versterken en het netwerk van betrokken kerken te vergroten.

In Zwolle is in 2022 het aantal **kerken met Stip uitgebreid**. Er zijn nu in Zwolle vijf kerken met Stip. Te weten:

- VEZ (Vrije Evangelisatie Zwolle)
- CGK (Christelijk Gereformeerde Kerk)
- Kerkgenootschap Leger des Heils
- GKV Zwolle Zuid (Koningskerk)
- PKN-gemeente Zwolle-Berkum, De Hoofdhof

Verschillende kerken in Zwolle zijn wel op andere manieren betrokken geraakt bij het werk van de stichting. Specifieke acties vanuit kerken:

- Giften voor het bloemenproject; Elke zondag worden er door de kerken bloemen geschonken voor de kerkdiensten in de PI. Hiermee wordt de band versterkt van de kerk 'buiten' de muren met de kerk 'binnen' de gevangenis muren. De bloemen worden na afloop van de dienst uitgedeeld. Deze actie gebeurt in nauwe samenwerking met Tuinland, die een deel van de bloemen sponsort.

Warme contacten zijn gelegd met verschillende kerken in en buiten Zwolle;

- Hervormde gemeente IJsselmuiden; Naast financiële steun zijn ook vrijwilligers ingezet voor de kerkdiensten en andere activiteiten in de PI Zwolle.
- Hervormde gemeente Putten; naast financiële steun ook belangstelling met mogelijk nieuwe vrijwilligers.
- Jeruzalemkerk; Naast twee keer per jaar een bloemengift en extra aandacht in de kerkdiensten, zijn de jongeren in actie gekomen voor gedetineerden. Na een presentatie tijdens de catechisatie hebben zij 'verjaardagsmokken' gevuld met lekkers om uit te delen aan de mensen in de gevangenis op hun verjaardag.
- Hoofdhof Berkum; extra contact en belangstelling en deelname aan Kerk met Stip.
- Bij de Hoofdhof, de Opstandingskerk, de Plantagekerk en de Oosterkerk zijn presentaties gehouden.
- Een workshop is gehouden tijdens de netwerkbijeenkomst van het missionaire netwerk in de regio Zwolle.
- De Sionskerk heeft gezorgd voor een doos met Paaskaarten.

Financiële (structurele) steun:

Vlak voor de coronacrisis heeft DSG Zwolle alle kerken in Zwolle benaderd met een structureel steunverzoek. De behandeling van de brief werd logischerwijs door veel kerken verschoven. In het voorjaar van 2022 heeft de actie rondom financiële steun een vervolg gekregen. De Stichting merkt dat onder de kerken in Zwolle het werk van DSG Zwolle steeds bekender wordt. In 2022 zijn er meer kerken die een gift over hebben gemaakt naar de stichting. Daarnaast ontvingen wij een bijdrage van een enkele particulier en een grotere toezegging van de subsidie van het Ministerie van Justitie vanuit het Subsidiekader voor vrijwilligers in de Sanctietoepassing. Voor verder informatie over de financiën over het jaar 2022 van De Stichting DSG Zwolle, verwijzen wij u graag naar het financieel jaarverslag 2022.

5. RESULTATEN EN CONCLUSIE

Terugkijkend naar de doelen voor 2022 kunnen wij concluderen dat veel doelen zijn behaald, maar ook dat een aantal doelen nog niet of voor een deel nog niet zijn behaald.

1. De inzet van vrijwilligers was tot april 2022 niet mogelijk, daarna is deze geleidelijk weer toegenomen. Eind 2022 waren alle projecten, behalve de crea-workshops weer opgestart.
2. In 2022 werd er acht keer een Alpha-cursus gegeven en tweemaal een vervolgcursus, daarnaast zijn nog twee individuele trajecten gestart.
3. De stichting heeft voor twee gedetineerden bemiddeld in het vinden van dagbesteding.
4. In 2022 is diaconale zorg verleend aan tenminste twintig (ex-) gedetineerden van de PI. Dit betreft steun op het gebied van o.a. kleding, schoenen, netwerk en meubels.
5. Het voorleesproject is elf keer in de PI Zwolle aangeboden, zowel voor papa's als mama's met drieëntachtig deelnemers.
6. In 2022 was voor het bloemenproject voldoende financiële steun vanuit de kerken aanwezig, hoewel dit niet altijd specifiek benoemd wordt bij de gift.
7. Voor de fondswerving is een concreet plan van aanpak en in 2022 is dit verder opgepakt. Toezeggingen voor structurele financiële steun vanuit het netwerk van de kerken is in 2022 toegenomen. Er waren in 2022 meer kerken die giften overmaken of collecteren voor het werk van de stichting.
8. Het aantal kerken met Stip in de regio Zwolle is in 2022 toegenomen, er zijn er nu vijf. De belangstelling vanuit kerken voor de zorg van gedetineerden is toegenomen, evenals de bereidheid om ex-gedetineerden op te vangen. Er is in 2022 nog geen bijeenkomst gehouden met alle kerken met stip in Zwolle.
9. Een pastoresdag in de PI Zwolle is nog niet voorbereid.
10. In december 2022 is de eerste nieuwsbrief van DSG Zwolle in het netwerk verspreid .

Inhoudelijke conclusie

Wij kijken met een dankbaar gevoel terug op het jaar 2022. We zijn blij met het convenant dat gesloten is met het RK en protestants justitiepastoraat, en met de goede samenwerking met het Justitiepastoraat in de PI Zwolle. Wij zijn dankbaar voor de kansen en mogelijkheden die de directie van de PI Zwolle ons geeft. Dankbaar voor alle betrokkenheid en steun zodat we onze diaconale pastor een dienstverband konden aanbieden. Het staartje van de Coronapandemie zorgde er begin dit jaar nog voor dat de inzet van vrijwilligers niet mogelijk was. Gelukkig konden we vanaf april weer een start maken met vrijwilligers bij de kerkdiensten en vanaf mei weer met de bakworkshops. We zijn dankbaar voor de vrijwilligers die actief en betrokken zijn geweest bij de mensen in de PI. We zijn blij met de steun uit de Zwolse kerken en de warme contacten die er met diverse kerken en organisaties zijn. Vanuit de basis die er in de afgelopen jaren is gelegd hopen wij de opvang en begeleiding van ex-gedetineerden via de kerken in de toekomst nog verder te kunnen uitbreiden.

6. BEOOGDE RESULTATEN PROJECTJAAR 2023

1. De inzet van vrijwilligers wordt zo mogelijk uitgebouwd, zodat de crea-workshops weer opgestart kunnen worden en de bakworkshops uitgebreid kunnen worden naar andere afdelingen. Onderzocht wordt of er extra activiteiten georganiseerd kunnen worden bij de reguliere afdelingen van de vrouwen en de afdelingen van de mannen.
2. Samen met vrijwilligers wordt er tenminste viermaal een Alpha-cursus gegeven in de PI Zwolle bij de vrouwen en viermaal bij de mannen.
3. De stichting heeft door samenwerking met ondernemers werk en/of dagbesteding gevonden voor tenminste vier gedetineerden.
4. In samenwerking met o.a. justitie, maatschappelijke en vrijwilligersorganisaties wordt diaconale zorg verleend aan tenminste twaalf (ex-)gedetineerden van de PI Zwolle. Dit betreft met name hulp bij praktische vraagstukken zoals kleding, spullen, netwerk en/of meubels.
5. Het voorleesproject zal tenminste elf keer in de PI Zwolle worden aangeboden op de reguliere afdelingen en elf keer bij de terroristenafdeling.
6. De stichting onderhoudt warme contacten met de kerken in de Regio Zwolle en zoekt vanuit tenminste acht kerken de toezegging tot structurele steun.
7. De stichting zoekt tenminste twee fondsen die het werk willen ondersteunen.
8. De stichting hoopt dat het aantal Kerken met Stip in de regio Zwolle uitgebreid wordt en kerken actief betrokken worden bij het opbouwen van een nazorg netwerk voor (ex-) gedetineerden.
9. Om de betrokkenheid binnen het netwerk te vergroten zal de stichting tweemaal per jaar een nieuwsbrief opstellen en verspreiden.